

Druh WICEK

**HARCERZ-INSTRUKTOR
W ORSZAKU ŚWIĘTYCH**

70. rocznica śmierci
bł. ks. phm. Stefana Wincentego
Frelichowskiego

Druh WICEK

**HARCERZ-INSTRUKTOR
W ORSZAKU ŚWIĘTYCH**

**PROPOZYCJE PROGRAMOWE
ZESPOŁU WYCHOWANIA
DUCHOWEGO I RELIGIJNEGO
CHORĄGWI ŁÓDZKIEJ ZHP
DLA GROMAD I DRUŻYN ZHP**

**pod redakcją Piotra
Dziewulskiego**

Druh Wicek. Harcerz-instruktor w orszaku świętych.
Propozycje programowe Zespołu Wychowania
Duchowego i Religijnego Chorągwi Łódzkiej ZHP

Autorzy:
Piotr Dziewulski, , Angelika Szelańska, Łukasz Woźniak

Fotografie:
archiwum Chorągwi Łódzkiej ZHP, archiwum Hufca Łódź-Górna, Łódź-Widzew,
Puławy, Gniezno, Świdnice, Toruń, archiwum Sanktuarium bł. S. W. Frelichowskiego
w Toruniu, archiwum Spotkania Młodych Lednica 2000, biuro Ordynariatu Polowego
Wojska Polskiego

Zespół Wychowania Duchowego i Religijnego
Chorągwi Łódzkiej
Związku Harcerstwa Polskiego
90-537 Łódź, ul. Stefanowskiego 19
Tel. (+4842) 636 32 62, (+48) 501 899 336
e-mail: zwdir@lodzka.zhp.pl

Łódź 2015

DRUHNO DRUŻYNOWA, DRUHU DRUŻYNOWY!

Oddajemy w Wasze ręce zbiór propozycji programowych, związanych z pracą z naszym patronem - bł. Wincentym Frelichowkim. Czas, w którym zbiór ten trafia w Wasze ręce, nie jest przypadkowy- w tym roku bowiem obchodzić będziemy 70. rocznicę śmierci naszego błogosławionego Patrona. Znajdziecie w nim pomysły i inspiracje, które - naszym zdaniem - mogą pomóc Wam i prowadzonym przez Was jednostkom poznawać i odkrywać wciąż na nowo postać Druha Wicka, harcerza, prezbitera i męczennika, patrona ZHP. Oczywiście, opracowane przez nas konspekty są jedynie sugestią. Bardzo istotne jest, abyśmy planując pracę swoich jednostek, nawiązywali do tej wyjątkowej postaci - nie tylko okazjonalnie. Zachęcamy swoich podopiecznych do naśladowania naszego Patrona oraz indywidualnych poszukiwań. Mamy nadzieję, że opracowane przez nas materiały okażą się dla Was pomocne.

Z harcerskim pozdrowieniem
Czuwaj!

Zespół Wychowania Duchowego i Religijnego
Chorągwi Łódzkiej ZHP

„ (...) wierzę mocno, że państwo, którego wszyscy obywatele byliby harcerzami, byłoby najpotężniejsze ze wszystkich. Harcerstwo bowiem, a polskie szczególnie, ma takie środki, pomoce, że kto przejdzie przez jego szkołę, to jest typem człowieka, jakiego nam teraz potrzeba. A już najdziwniejszą, ale najlepszą jest idea harcerstwa. Wychowanie młodzieży przez młodzież. I ja sam, jak długo tylko będę mógł, co dać Boże, aby zawsze było, będę harcerzem i nigdy dla niego pracować i popierać go nie przestanę. Czuwaj!”

bł. ks. phm. Stefan Wincenty Frelichowski

Dobry
Program
Drużyny

Bł. ks. phm. Stefan Wincenty Frelichowski

Błogostawiony ks. Stefan Wincenty Frelichowski urodził się 22 I 1913 r. w Chełmży. Był dzieckiem wesołym, żywym, ciekawym świata i ludzi. Mając 11 lat pełnił służbę przy ołtarzu jako ministrant. W Chełmży ukończył podstawówkę i gimnazjum. Był czynnym harcerzem i członkiem Sodalicii Mariańskiej¹. 11 III 1927 r. zostaje przyjęty do 2 Pomorskiej Drużyny Harcerskiej im. Zawiszy Czarnego. 26 czerwca 1927 r. złożył przyrzeczenie harcerskie (krzyż harcerski L. 632, seria XXXII). W następnym roku został już drużynowym. Funkcję pełnił do sierpnia 1931 r. Doświadczenie, jakie zdobył w harcerstwie, pomogło mu ukształtować własny światopogląd oraz umiejętność radzenia sobie w trudnych sytuacjach. Jesienią 1931 r. wstąpił do Wyższego Seminarium Duchownego w Pelplinie. Był to dla niego trudny czas formacji, jednak nie poddał się i wytrwał w dążeniu do celu, jakim było kapłaństwo. W swoim pamiętniku pisze: *Boże, chcę być naprawdę kapłanem*. W latach 1933-1936 pełnił funkcję drużynowego Starszoharcerskiego Zrzeszenia Kleryków w Pelplinie. 14 III 1937 r. przyjmuje święcenia kapłańskie. Rok później został wysłany jako wikariusz do parafii pw. Wniebowzięcia Najświętszej Maryi Panny w Toruniu. Tam odnalazł się jako duszpasterz młodzieży, kapelan Pomorskiej Chorągwi Harcerzy ZHP i redaktor czasopisma parafialnego *Wiadomości kościelne*.

Książeczka harcerska Wicka □

W przededniu wybuchu II wojny światowej uczestniczył w Pogotowiu Harcerzy i Harcerzy. Tuż po wkroczeniu armii hitlerowskiej do Polski (11 IX) zostaje aresztowany, lecz po kilku dniach go zwolniono. 18 X był ponownie aresztowany i osadzony w więzieniu gestapo tzw. forcie VII w Toruniu. W więzieniu mimo zakazu celebrował Msze św., słuchał spowiedzi oraz organizował dyskusje patriotyczne i historyczne. W I

¹ katolickie stowarzyszenie świeckich, którego celem było łączenie życia chrześcijańskiego ze studiami.

1940 r. został przeniesiony do obozu pracy w Gdańskim Nowym porcie. Następnie wywieziono go do obozu koncentracyjnego w Stutthofie. W święta wielkanocne roku 1940 potajemnie zdobył hostię i wino mszalne, by zorganizować liturgię Wielkiego Czwartku. W IV tego samego roku przeniesiono go do obozu koncentracyjnego Sachsenhausen-Oranienburg pod Berlinem. Po ośmiu miesiącach ostatecznie przewieziono go do obozu w Dachau, gdzie otrzymał numer obozowy 22492. Podczas całej obecności w obozie pełnił służbę duszpasterską, organizował pomoc żywnościową, a gdy w 1944 r. wybuchła epidemia tyfusu plamistego, mimo najsurowszych zakazów śpieszył z pomocą chorym. Na początku 1945 r. sam zaraził się chorobą i zmarł w opinii świętości 23 II 1945 r.

Jego śmierć była niesamowitym zdarzeniem w obozie. Władze Dachau pozwoliły na wystawienie zwłok. Cześć oddawali im nie tylko Polacy i nie tylko katolicy. Naoczny świadek wspomina: *W milczeniu i w nabożnym, modlitewnym skupieniu przesuwali się przez kostnicę tłum więźniów. Szli młodzi i starzy. Szli Polacy i cudzoziemcy. Znali go wszyscy. Odszedł kochany, święty kapłan. Odszedł człowiek, który życie swe złożył na ołtarzu miłości i miłosierdzia względem bliźniego i jego nieśmiertelnej duszy.*

Przed kremacją Stanisław Bieńka zdjął z twarzy pośmiertną maskę, w której zagipsował jeden z palców prawej ręki. Drugi palec, zagipsowany, zachował ks. Bernard Czapliński. Ks. Dobromir Ziarniak zachował i przywiózł do Polski kostkę z niego.

Jego historia jednak nie kończy się na śmierci. Po wojnie rozpoczęto starania o proces beatyfikacyjny. Oficjalnie został on otwarty w 1964 r. w Pelplinie. 7 VI 1999 r. w Toruniu papież Jan Paweł II beatyfikował ks. Stefana Wincentego Frelichowskiego, a w dwa lata później na wniosek środowisk harcerskich został ogłoszony przez Kongregację ds. Kultu Bożego i Dyscypliny Sakramentów patronem harcerstwa polskiego.

Bank pomysłów

- ✚ Odwiedźcie Izbę Pamięci bł. ks. phm. Stefana Wincentego Frelichowskiego w Wyższym Seminarium Duchownym w Toruniu (czynna jest cały rok).
- ✚ Przygotujcie obcojęzyczny materiał o Druhu Wicku – opiszcie w kreatywny sposób jego życie, stwórzcie mapę miejsc w których był (lub jest czczony, znajdują się jego relikwie), przedstawcie fragmenty jego pamiątnika i wierszy – opracowany materiał promujcie wśród skautów europejskich.
- ✚ Zorganizujcie w harcówce, szkole, hufcu wystawę przedstawiającą sylwetkę Patrona Harcerzy.
- ✚ Zorganizujcie pielgrzymkę, rajd, wycieczkę, do miejsca związanego z osobą błogostawionego np. Chełmża, Toruń, Dachy.
- ✚ Obejrzyjcie film *Druh Ksiądz Wicek* TVP.
- ✚ Spotkajcie się z kapłanem waszego środowiska (szczepu, hufca, chorągwi) i przeprowadźcie rozmowę o tym, jak wygląda jego

działalność duszpasterska w harcerstwie i w parafii.

- ✚ Skompletujcie do biblioteczki drużyny publikacje nt. bł. Frelichowskiego.
- ✚ Poszukajcie w historii swojej miejscowości czy regionu kapłanów-męczenników. Poznajcie ich i przemyślcie, jakim mogą być dla was wzorem.
- ✚ Zorganizujcie wyjazd do Wikarówka Druha Wicka mieszczącego się przy parafii WNMP w Toruniu (w tej samej parafii, w której bł. Frelichowski pełnił posługę duszpasterską). Możecie otrzymać tam darmowy nocleg oraz skorzystać z darmowych zajęć o Druhu Wicku.

ul. Panny Marii 2

tel. 0566222603

e-mail: wnmptorun@diecezja.torun.pl

- ✚ Prześlijcie Wasze artykuły, zdjęcia i wszystkie inne materiały, jakie przygotowaliście o druhu Wicku, na fanpage Druha Wicka na Facebooku: www.facebook.com/S.W.Frelichowski oraz fanpage ZWDiR Chł. ZHP: www.facebook.com/zwdiir.chl.

ZUCHY

Propozycja dla zuchów

Zuchy otrzymują karty patrolowe. Osoby będące „obsługą” poszczególnych punktów po „zaliczeniu” zadania przez zuchy wpisują na kartę pierwszą literę swojego fikcyjnego imienia- tak, że po wykonaniu wszystkich zadań, litery układają się w słowo „Wicek”. W przypadku trochę starszych dzieci litery mogą być różnokolorowe- np. fioletowe- zadanie wykonane wzorowo, pomarańczowe- całkiem dobrze itd.

Rozpoczęcie gry

Osoba płci męskiej w przebraniu chłopaka z pierwszej połowy XX wieku przedstawia się zuchom jako kolega tajemniczego Druha Wicka. Mówi on zuchom, że jego znajomy dziś wyjątkowo nie mógł wykonać swoich codziennych zadań, gdyż musiał zaopiekować się swoimi siostrami. Pyta zuchy, czy chcą „zastąpić” Druha Wicka, a przez to lepiej go poznać. Zuchy godzą się i wyruszają w drogę.

Punkt 1

Zuchy spotykają Smutną Panią Wandę. Mówi ona, że zna bardzo dobrze Druha Wicka i zazwyczaj to on ją pocieszał w trudnych chwilach, których ostatnio nie brakuje w jej życiu. Zadaniem zuchów jest pocieszenie Smutnej Pani, tak jak robił to Druh Wicek.

Punkt 2

Zuchy spotykają chłopca Ignacego, który jest podopiecznym Druha Wicka. Postanowił on wejść na bardzo

wysokie drzewo i niestety spadł z niego. W konsekwencji chłopak skaleczył się w nogę. Zuchy muszą udzielić mu pomocy. Ważne jest, by drużynowy miał ze sobą apteczkę!

Punkt 3

Zuchy spotykają chłopca- Czarka, który jest kolegą Druha Wicka z kościoła. Prosi on zuchy o pomoc w napisaniu modlitwy za wszystkich harcerzy i ministrantów.

Punkt 4

Zuchy dowiadują się, że osoba o imieniu , która przed nimi stoi, o imieniu Edward, jest kolegą Druha Wicka, która razem z nim często pływa kajakiem. Zaprasza on zuchy do wykonania małych kajaków z papieru, plasteliny oraz innych artykułów plastycznych, którymi dysponuje gromada (papier powinien być dobrej jakości) oraz do odbycia wyścigów. Zuchy umieszczają kajaki na wodzie (w misce, wanience dla niemowląt lub

kałuży) i dmuchają na nie. Wygrywa ten kajak, który nie zatonie i przyplynie jako pierwszy do „mety”.

Wicek był pasjonatem techniki □

Punkt 5

Zuchy spotykają Kasię, która razem z Druhem Wickiem pracuje przy wydawaniu „Zewu starszoharcerskiego”. Kasia mówi zuchom, że Druh Wicek miał stworzyć numer biuletynu poświęcony najmłodszym członkom ZHP. Zuchy zamieniają się w „redakcję”, dzielą między

sobą zadania i składają jeden numer.

Gdy praca jest ukończona, Kasia informuje zuchy o tym, że na pobliskiej polanie znajduje się list do nich.

Piosenka

Zuchy uczy się i ćwiczy piosenkę **Druhu Wicku** (str. 38).

Krąg rady

Podczas śpiewania piosenki pojawia się chłopak przebrany za Druha Wicka. Dziękuje on zuchom za pomoc w wykonaniu jego zadań. Osoby stojące na punktach oraz drużynowy podsumowują wykonane przez dzieci zadania i wręczają podziękowania i/lub nagrody. Druh Wicek opowiada krótką gawędę o swoim życiu. Drużynowy zachęca zuchy do zadawania pytań Druhowi.

Uwagi: W grze mogą brać udział wszystkie zuchy, niezależnie od wieku. Warto jednak pamiętać, że trudność poszczególnych zadań można dostosować do możliwości swoich podopiecznych. W zależności od liczebności gromady, dzieci mogą działać wszystkie razem lub w szóstkach (oczywiście będących pod opieką dorosłego).

HARCEREZE

Sprawności dotycząca Patrona Polskich Harcerzy

Muszę sobie wyrobić silny charakter, wolę nieugiętą. Będę uparty, tak uparty, jak byli święci. Muszę dążyć do części świętości, być dobrym chrześcijaninem.

Druh Wicek *

1. Uczestniczył/a w nabożeństwie ku czci Patrona Harcerzy.
2. Zapoznał/a się z biografią bł. ks. S. W. Frelichowskiego.
3. Pomógł/pomogła w zorganizowaniu świąt w swoim domu.
4. Umie wyjaśnić/zna znaczenie słowa błogosławiony, beatyfikacja.

Druh Wicek **

1. Potrafi wskazać ważne momenty z życia Patrona, dzieli się swoją wiedzą i rozpowszechnia informację o nim wśród rówieśników/ w środowisku lokalnym
2. Samodzielnie lub z zastępem pełniła służbę na rzecz innych np. odwiedził/a osobę potrzebującą pomocy (chorzy, samotni, niepełnosprawni), zorganizował/a wspólnie z zastępem turniej gier i zabaw dla dzieci
3. Podjął/podjęła walkę z jedną ze swoich słabości.
4. Odwiedził/a jedno z miejsc bliskich Patronowi.

Propozycja dla harcerzy

Zbiórka ma formę gry przestrzennej, podczas której uczestnicy poznają życie Druha Wicka.

Zasady gry

Uczestnicy poruszają się w zastępach. Każdy zastęp odwiedza wszystkie punkty z zadaniami. Na realizację każdego zadania przeznacza się około 15 minut. Na każdym punkcie znajduje się punktowy, który wita zastęp odczytaniem niżej wymienionych cytatów (dodatkowo w Załączniku 1). Wykonanie zadań nie jest oceniane przez punktowych

Rozpoczęcie gry

Każdy zastęp dostaje mapę z zaznaczonymi punktami gry, które odpowiadają różnym etapom życia b. Frelichowskiego.

Z rodzicami i rodzeństwem □

Punkt 1. Rodzina

Druh Wicek miał liczną rodzinę i wiele przyjaciół, którzy licznie odwiedzali Frelichowskich z okazji świąt.

Był także na wieczerzy wigilijnej dziadek, babka, ciocia Zosia. Przyjechał także

z Bydgoszczy Franek Sypniewski. O wpół do jedenastej w nocy przyjechała Ira. Byłem po nią na dworcu i zimno było bardzo. O dwunastej pasterka. O wpół do pierwszej przyjeżdżali ciocia Ici. Rano poszedłem do kościoła. Po południu przyszli: Wanda, Stasia, Lechu, Szauer, Skański, Ałós i Słyczewski.

Bardzo starannie wycinamy 16 kart z obrazkami (Załącznik 2). Te tworzą 8 par o tym samym motywie przedstawiające rodzinę Druha Wicka. Zadaniem zastępu jest wyszukiwanie takich samych par obrazków. Karty są podczas gry obracane obrazkiem na dół i każdy z zastępu może naraz obrócić obrazkiem do góry tylko dwie karty. Harcerze usiłują zapamiętać tematy obrazków i miejsce, na którym karta leży.

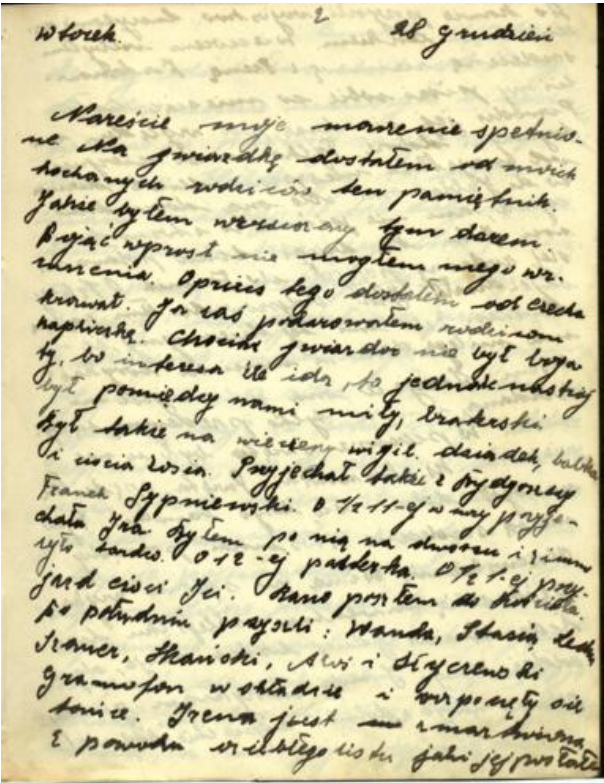
Punkt 2. Harcerstwo

11 III 1927 r. zostaje przyjęty do 2 Pomorskiej Drużyny Harcerskiej im. Zawiszy Czarnego. 26 czerwca 1927 r. złożył przyrzeczenie harcerskie. W następnym roku, zostaje już drużynowym.

(...) wierzę mocno, że państwo, którego wszyscy obywatele byliby harcerzami, byłoby najpotężniejsze ze wszystkich. Harcerstwo bowiem, a polskie szczególnie, ma takie środki, pomoce, że kto przejdzie przez jego szkołę, to jest typem człowieka, jakiego nam teraz potrzeba. A już najdziwniejszą, ale najlepszą jest idea harcerstwa. Wychowanie młodzieży przez młodzież. I ja sam, jak długo tylko będę mógł, co daj Boże, aby zawsze było, będę harcerzem i nigdy dla niego pracować i popierać go nie przestanę. Czuwaj!

Prowadzący wybiera jedną osobę z zastępu. W sposób pisemny lub „na ucho” podaje słowo, które muszą odgadnąć pozostali. Osoba, która odgadnie przedstawione słowo zamienia się z pokazującym.

- Obóz harcerski
- Wędrówka
- Mundur harcerski
- Kapelan
- Drużynowy
- Przyrzeczenie Harcerskie

Kartka z pamiętnika Wicka □

Punkt 3. Pamiętnik

Na Gwiazdkę roku 1929 Druh Wicek otrzymuje pamiętnik. *Nareszcie moje marzenie spełnione. Na gwiazdkę dostałem od moich kochanych rodziców ten pamiętnik. Jakże byłem wzruszony tym darem. Pojąć wprost nie mogłem mego wzruszenia. [...] Wszak książka ta ma mi być przyjacielem na całe życie. Z niej mam odczytać po długich latach, jakim teraz jestem.*

Każdy z zastępu otrzymuje kartkę papieru. Celem jest wykonanie przy

pomocy artykułów plastycznych strony tytułowej swojego pamiętnika. Strona ta musi zawierać słowo *Pamiętnik* oraz imię i nazwisko właściciela. Powinna być ozdobiona elementami, które harcerz lubi (harcerskimi, szkolnymi, przyrodniczymi itd.).

Punkt 4. Obóz koncentracyjny

W połowie grudnia 1940 Druha Wicka wywieziono do obozu koncentracyjnego w Dachau. Pomimo ekstremalnych warunków pełnił nadal posługę kapłańską. Organizował wspólne modlitwy, spowiadał, sprawował potajemnie msze i organizował pomoc żywnościową. W liście do jego rodziców czytamy: *Boże Narodzenie będziemy obchodzić w duchu razem tak uroczyste, jak tylko kochający się ludzie mogą to czynić. [...] Mitość nie zna żadnych odległości [...]. Dlatego czuje się wielu w tym dniu tak blisko i tak wewnętrznie powiązanych przy świątecznym stole w domu. [...] W ten wieczór będę przede wszystkim z Wami [...] związany siłą serca i najbardziej wewnętrznie – zapewniał w 1942 r.*

Zastęp otrzymuje mapę obozu koncentracyjnego (może to być oryginalna mapa Dachau, innego obozu lub jakiegoś miasta). Zaznaczone są na niej czerwonymi krzyżykami punkty. Zadaniem każdego z zastępu jest pokonanie toru przeszkód wykonanego z lin, ławek, desek itp. Na końcu toru będzie znajdować się powieszona mapa na której trzeba zaznaczyć markerem obrany wcześniej punkt. Uczestnik musi wrócić po tym samym torze, oddać marker i dopiero kolejna osoba może ruszać.

Punkt 5. Beatyfikacja

W dniu 7 czerwca 1999 r. odbyła się uroczysta beatyfikacja ks. Frelichowskiego na toruńskim lotnisku. W 2003 r. bł. ks. Frelichowski został

uroczyście ogłoszony patronem harcerstwa polskiego. Jan Paweł II ogłaszając Druha Wicka błogosławionym powiedział:

Zwracam się do całej rodziny polskich harcerzy, z którą nowy błogosławiony był głęboko związany. Niech stanie się dla was patronem, nauczycielem szlachetności i orędownikiem pokoju i pojednania.

Na punkcie zastęp uczy się i ćwiczy piosenkę **Druhu Wicku** (str. 38).

Podsumowanie zbiórki

Wszystkie zastępy spotykają się razem. Każdy zastęp otrzymuje kartkę z imionami Frelichowskiego (Załącznik 3). Zadaniem zastępu jest dopisanie do każdej litery imion słowa, które kojarzy się z życiem Druha Wicka.

Podczas zbiórki można realizować zadania na sprawności **Druh Wicek*** i **Druh Wicek*****.

Obrzędowe zakończenie zbiórki

Przed rozpoczęciem Mszy św. Prymicyjnej □

Załącznik 1

Druh Wicek miał liczną rodzinę i wiele przyjaciół, którzy licznie odwiedzali Frelichowskich z okazji świąt.

Był także na wieczery wigilijnej dziadek, babka, ciocia Zosia. Przyjechał także z Bydgoszczy Franek Sypniewski. O wpół do jedenastej w nocy przyjechała Ira. Byłem po nią na dworcu i zimno było bardzo. O dwunastej pasterka. O wpół do pierwszej przyjazd cioci Ici. Rano poszedłem do kościoła. Po południu przyszli: Wanda, Stasia, Lechu, Szauer, Skański, Ałós i Słyczewski.

11 III 1927 r. zostaje przyjęty do 2 Pomorskiej Drużyny Harcerskiej im. Zawiszy Czarnego. 26 czerwca 1927 r. złożył przyrzeczenie harcerskie. W następnym roku, zostaje już drużynowym.

(...) wierzę mocno, że państwo, którego wszyscy obywatele byliby harcerzami, byłoby najpotężniejsze ze wszystkich. Harcerstwo bowiem, a polskie szczególnie, ma takie środki, pomoce, że kto przejdzie przez jego szkołę, to jest typem człowieka, jakiego nam teraz potrzeba. A już najdziwniejszą, ale najlepszą jest idea harcerstwa. Wychowanie młodzieży przez młodzież. I ja sam, jak długo tylko będę mógł, co dać Boże, aby zawsze było, będę harcerzem i nigdy dla niego pracować i popierać go nie przestanę. Czuwaj!

Na Gwiazdkę roku 1929 Druh Wicek otrzymuje pamiątnik.

Nareszcie moje marzenie spełnione. Na gwiazdkę dostałem od moich kochanych rodziców ten pamiątnik. Jakże byłem wzruszony tym darem. Pojąć wprost nie mogłem mego wzruszenia. [...] Wszak książka ta ma mi być przyjacielem na całe życie. Z niej mam odczytać po długich latach, jakim teraz jestem.

W połowie grudnia 1940 Druha Wicka wywieziono do obozu koncentracyjnego w Dachau. Pomimo ekstremalnych warunków pełnił nadal posługę kaptańską. Organizował wspólne modlitwy, spowiadał, sprawował potajemnie msze i organizował pomoc żywnościową. W liście do jego rodziców czytamy:

Boże Narodzenie będziemy obchodzić w duchu razem tak uroczystie, jak tylko kochający się ludzie mogą to czynić. [...] Miłość nie zna żadnych odległości [...]. Dlatego czuje się wielu w tym dniu tak blisko i tak wewnętrznie powiązanych przy świątecznym stole w domu. [...] W ten wieczór będę przede wszystkim z Wami [...] związany siłą serca i najbardziej wewnętrznie – zapewniał w 1942 r.

W dniu 7 czerwca 1999 r. odbyła się uroczysta beatyfikacja ks. Frelichowskiego na toruńskim lotnisku. W 2003 r. bł. ks. Frelichowski został uroczystie ogłoszony patronem harcerstwa polskiego. Jan Paweł II ogłaszając Druha Wicka błogostawionym powiedział:

Zwracam się do całej rodziny polskich harcerzy, z którą nowy błogostawiony był głęboko związany. Niech stanie się dla was patronem, nauczycielem szlachetności i orędownikiem pokoju i pojednania.

Załącznik 2

**Marta Olszewska-
Frelichowska**

**Marta Olszewska-
Frelichowska**

Ludwik Frelichowski

Ludwik Frelichowski

Czesław Frelichowski

Czesław Frelichowski

Stefan W. Frelichowski

Stefan W. Frelichowski

Leonard Frelichowski

Leonard Frelichowski

Eleonora Frelichowska

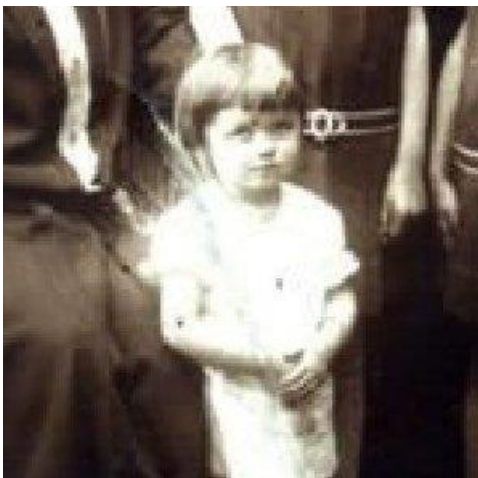
Eleonora Frelichowska

Stefania Frelichowska

Stefania Frelichowska

**Marcianna M. Frelichowska-
Jaczkowska**

**Marcianna M. Frelichowska-
Jaczkowska**

**S
T
E
F
A
N

W
I
N
C
E
N
T
Y**

HARCERZE STARSI

Propozycja dla harcerzy starszych

Podczas wcześniejszej zbiórki zastępom ogłaszane jest zadanie międzyzbiórkowe. Do wyboru mają postać: ks. Zdzisław Peszkowski, ks. Stefan Frelichowski, ks. Ignacy Skorupka i ks. Kazimierz Lutosławski. Zastępy muszą przygotować inscenizację do teatru cieni (wykorzystując różne źródła) na temat wybranej postaci. Inscenizacji może towarzyszyć narracja w postaci gawędy.

Przed zbiórką rozwieś białe prześcieradło. Pamiętaj, by wydzielić miejsce na odgrywanie sceny (gdzie musi znaleźć się dodatkowe źródło światła) oraz widownię. Zadbaj o klimat, tworząc ciekawy świecznik.

Rozpoczęcie zbiórki

w sposób przyjęty w drużynie.

Gawęda

Kiedy rozpoczynaliśmy projekt, który dotyczył kapłanów, byliście nastawieni bardzo sceptycznie, może nawet wrogo. Przez ten czas waszym zadaniem było przygotowanie i opracowanie informacji o życiorysach pewnych księży. Nie byli to jednak zwyczajni osobnicy w sutannach. Dla nas, dla harcerzy byli wyjątkowi. A może nie? Może byli niepotrzebni, zbędni? Może swoim

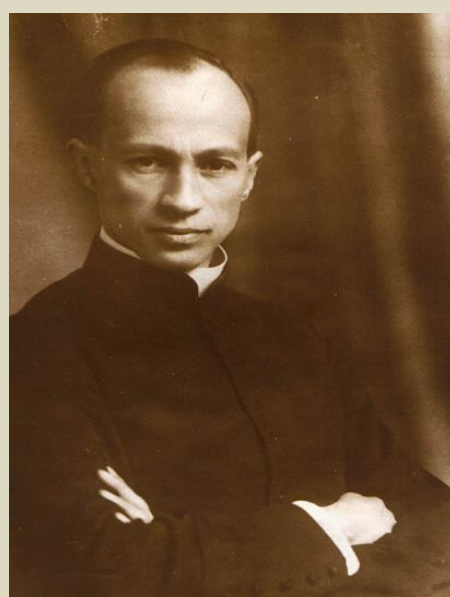
działaniem tylko zniechęcali do harcerstwa i nadali mu etykietę organizacji kościelnej? Na te pytania, mam nadzieję, znajdziemy odpowiedź podczas dzisiejszego ogniska.

Piosenka: Harcerskie Ideały

Inscenizacja zastępu I

Ks. Kazimierz Lutosławski

Urodził się w 1880 r. w Drozdowie. Studiował medycynę w Zurychu. Po studiach wyjechał do Wielkiej Brytanii, gdzie kontynuował naukę. Londyn stał się miejscem pierwszego kontaktu z skautingiem. Podczas leczenia gruźlicy w 1905 r. w Kosowie zakłada wakacyjną drużynę Dzieci Kosowskich na wzór drużyn skautowych. W 1907 r. tworzy Ognisko Wychowawcze Wiejskie w Starej Wsi, w programie którego umieszcza elementy skautowej metodyki. W 1909 r. Kazimierz decyduje o wstąpieniu do kleru. Święcenia otrzymuje 1912 r. W 1912 r. Lutosławski projektuje Krzyż Harcerski, który w konkursie zajmuje 3 miejsce. W 1913 roku w Zakopanem udziela ślubu Andrzejowi Małkowskiemu i Oldze Drahonowskiej. W latach 1919-1922 poseł na Sejm Ustawodawczy. Zmarł 5 I 1924 roku w wyniku szkarlatyny.

Piosenka: Ogniu

Inscenizacja zastępu II

ks. Ignacy Skorupka

Urodził się 31 VII 1893 r. w Warszawie. W 1909 r. wstąpił do seminarium i w 1914 r. przyjął święcenia kapłańskie. Od 1918 r. w Klińcach (Rosja) prowadził tajną polską drużynę harcerską. Po powrocie do Polski w 1918 r. został skierowany jako wikariusz do Łodzi. Otwierał liczne szkoły i placówki edukacyjne. W 1920 r., wobec zbliżania się wojsk bolszewickich, poprosił władze kościoła o zgodę na obcięcie funkcji kapelana wojskowego. Zginął 14 VIII 1920 r. od postrzału podczas toczącej się pod Ossów bitwą.

Piosenka: Marsz harcerzy ochotników z 1920

Inscenizacja zastępu III

ks. Stefan Frelichowski

Więcej na str. 7-8

Piosenka: Druhu Wicku (str. 38)

Inscenizacja zastępu IV

ks. Zdzisław Peszkowski

Urodził się 1918 r. w Sanoku. Podobnie jak Druh Wicek był członkiem Sodalicji Mariańskiej. Brał udział w działalności amatorskiej grupy teatralnej. W swoim rodzinnym mieście złożył przyrzeczenie harcerskie w 1928 r. Był drużynowym 2 Drużyny Harcerzy oraz namiestnikiem zuchowym. Uczestniczył w Jubileuszowym Zlocie ZHP w Sopocie. Swoją przynależność do ZHP zawsze uwidoczniał poprzez noszenie Krzyża Harcerskiego (również jako żołnierz i kapłan). Po wybuchu II wojny światowej w kampanii wrześniowej dowodził plutonem pułku. Po zakończeniu wojny Peszkowski studiował w Oksfordzie. Po przyjęciu święceń kapłańskich 5 czerwca 1954 został profesorem teologii pastoralnej i literatury języka polskiego. Funkcjonował także jako kapłan harcerski, zaś w 1983 został Naczelnym Kapłanem ZHP. Również kapłan „Rodzin Katyńskich” i pomordowanych na Wschodzie oraz patron honorowy Hufca ZHP Ziemi Sanockiej. Zmarł w 2008 r.

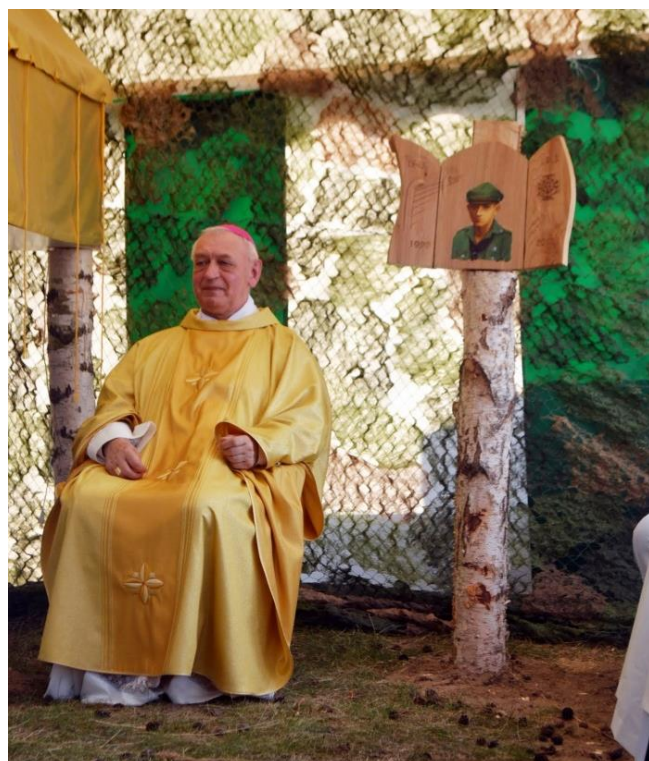
Piosenka: Katyń 1940 (Ostatni List)

Dyskusja

Przeprowadźcie dyskusję na temat: *Ksiądz-harcerz. Czy to oksymoron?* Wybierzcie jedną z form dyskusji prezentowanych na str. 29-30.

Dyskusję zakończ odczytaniem podziękowania Andrzeja Małkowskiego kapelanom.

[...] zawdzięczamy naszemu kapelanowi skautowemu, że ten swymi niezmordowanymi wysiłkami, swą obecnością na setce obozów i kursów we wszystkich trzech zaborach, w czasie których widziało go i słyszało kilka tysięcy skautów, swymi artykułami i gawędami, umiał rozniecić uczucia religijne szerokich kół naszej młodzieży, wyrobić gorące pragnienie wierniej służby, nie tylko Polsce, ale także Boskiemu Wodzowi rycerzy i skautów, oraz Kościołowi.

Podsumowanie zbiórki i obrzędowe zakończenie

Podczas zbiórki można realizować wymagania na sprawności **Druh Wicek*** i **Druh Wicek****.

Kapelani i duszpasterze ZHP, ZHR i SHK-Z FSE z Biskupem Polowym Wojska Polskiego □

Projekt starszoharcerski

Projekt to świetny sposób pracy dla harcerzy starszych. Zakłada on, że harcerze samodzielnie podejmują działania w odpowiedzi na potrzebę drużyny i środowiska, w którym działają. Dlatego projektu nie da się realizować według jakiegoś uniwersalnego przepisu. Prezentowane propozycje mogą natomiast podpowiedzieć nawiązanie lub wyznaczyć poziom pracy harcerzy starszych.

Założenia

Druh Wicek pomagał tam gdzie było to potrzebne, umiejętnie rozpoznawał potrzeby swojego środowiska. Celem tego projektu jest zbadanie potrzeb społecznych i odnalezieniu takich miejsc, gdzie harcerze będą mogli pomóc, a ta pomoc jednocześnie będzie dla nich rozwijająca.

W tym celu możecie zorganizować sonde uliczną, ankietę internetową itp. Z zebranych badań przygotujcie mapę potrzeb waszej lokalnej wspólnoty. Nawiążcie współpracę z stowarzyszeniami oraz fundacjami mającymi na celu pomoc lokalną.

Zadanie

Wybierzcie 2-3 zadania (cykliczne, systematyczne), które będą miały na celu pomoc lokalnemu środowiskowi

Przykłady:

- ✚ Sprzątanie osiedla;
- ✚ Zbiórka maskotek do lokalnego domu dziecka lub szpitalnego oddziału dziecięcego;
- ✚ Pomoc starszym w domu opieki;
- ✚ Wydawanie obiadów na stołówce dla bezdomnych;
- ✚ Urządzanie happeningów profilaktycznych przeciw niezdrowym używkom.

Na podstawie zebranych danych i dokumentacji zadań możecie opracować materiał informacyjny dla innych drużyn w waszym hufcu/chorągwi oraz materiał promocyjny na stronę WWW, akcję naborową itp.

Inne pomysły na projekt

- ✚ Zorganizujcie wycieczkę do miejsca związanego z historią bł. Frelichowskiego.
- ✚ Przygotujcie słuchowisko opowiadające o życiu Druha Wicka.
- ✚ Przygotujcie na ścianie harówki graffiti przedstawiające postacie ważne dla ruchu harcerskiego.
- ✚ Nakręćcie film fabularny opowiadający o losie Druha Wicka.
- ✚ Zorganizujcie kominek dla innych harcerzy starszych związany z życiem Patrona Harcerzy.

WĘDRownicy

Propozycja dla wędrowników

Wyjdź w świat, zobacz, pomyśl, pomóż czyli działaj!

Przeprowadźcie kuźnicę o świętości, korzystając z tekstów zamieszczonych na str. 31 i poszerzając znajomości zagadnienia na podstawie samodzielnie znalezionych artykułów, książek, filmów lub spotkań ze specjalistami z dziedziny etyki, filozofii. Celem kuźnicy jest wewnętrzna refleksja i nauka wyrażania własnych odczuć oraz opinii.

Przeprowadźcie dyskusję na wybrany temat, korzystając z tekstu zamieszczonego na str. 32 i poszerzając znajomości zagadnienia na podstawie samodzielnie znalezionych artykułów, książek, filmów lub spotkań ze specjalistami. Wybierzcie jedną z form dyskusji prezentowanych na s. 29-30. Konkretny temat dyskusji możecie sformułować na podstawie pytań zamieszczonych pod tematem.

Charakterystyka różnych form dyskusji

Dyskusja sokratejska to forma rozmowy na temat problemu. Jej uczestnicy koncentrują się na krytycznym myśleniu i otwartych pytaniach. Jej formą dochodzenia do prawdy i wymaga twórczego podejścia.

Debata to dyskusja, w której dwa zespoły o odmiennych poglądach spierają się. Jeden zespół broni jakiejś tezy, a drugi usiłuje ją podważyć. Osoby

z obu grup wypowiadają się na przemian, próbując dowieść słuszności stanowiska, które reprezentują. Jeśli drużyna jest liczna, można utworzyć grupę publiczności, która głosując na zakończenie dyskusji, decyduje, któremu zespołowi przyznaje rację. Publiczność może zadawać pytania zespołom, które się spierają.

Dyskusja plenerowa to taka, w której biorą udział wszyscy uczestnicy zbiórki. Każdy otrzymuje tyle samo czasu na wystąpienie. Szczególnie ważne jest bezwzględne przestrzeganie czasu wypowiedzi i nieprzerywanie innym mówcom.

Sesja pomysłowości ma dwa etapy. Najpierw następuje gromadzenie wszystkich pomysłów bez ich oceniania (uczestnicy nie krytykują, lecz starają się każdy wniosek rozwinąć i znaleźć w nim sens). W pierwszym etapie biorą udział wszyscy obecni. W drugim etapie następuje ocena pomysłów przez wybrany zespół.

Dyskusja akwarium to taka, w której biorą udział jedynie wybrane osoby, pozostałe obserwują ich rozmowę, nie zabierając głosu. Zadaniem obserwatorów jest analiza przebiegu dyskusji pod kątem doboru oraz skuteczności argumentów. Później sytuację można odwrócić i dotychczasowi obserwatorzy przejmują dyskusję, a wcześniej dyskutujący odgrywają rolę obserwatorów. Tę formę dyskusji stosuje się w celu wzajemnego oddziaływania, uczenia się i doskonalenia umiejętności argumentowania.

Podczas **drenażu obaw i zastrzeżeń** każdy uczestnik wypowiada nurtujące

go myśli, które poddawane są zespołowemu osądowi, następuje też obiektywna ocena słuszności wysuwanych zastrzeżeń. Rezultatem wymiany zdań może być wykaz trudności, które kryją się w przygotowywanych działaniach lub podjętych decyzjach. Wykazane zostają nierealne elementy jakiegoś planu działania, wystąpienie prawdopodobieństwa powstania niepomysłnych warunków czy niepożądanych skutków.

Dyskusja panelowa to taka, w której uczestnicy dzielą się na dwie grupy: panelistów i publiczność. Potrzebny jest także moderator. Najpierw swoje opinie prezentują kolejno paneliści – po zadaniu pytania i udzieleniu głosu przez moderatora. Paneliści wcześniej przygotowują się do dyskusji. Prowadzący ją moderator na ogół wie, co panelista ma do powiedzenia i kieruje wypowiedziami. Paneliści mają prawo do dłuższych wypowiedzi albo do powtórnego zabrania głosu, by odpowiedzieć innym uczestnikom panelu. Po dyskusji panelistów do głosu dochodzi publiczność. Może ona komentować wypowiedzi panelistów, wypowiadać własne opinie, krytykować wyrażone poglądy oraz zadawać pytania. Paneliści odpowiadają na pytania i głosy krytyczne, oni też podsumowują całość dyskusji.

Święty, święty, święty!

Przed rozpoczęciem kuźnicy poproś by każdy indywidualnie wypisał na kartce swoje talenty i dary: fizyczne, duchowe, intelektualne, społeczne itp. Następnie niech wypiszą także rzeczy, które im nie wychodzą, słabości.

Po zakończeniu wypisywania poproś uczestników spotkania o zamknięcie oczu. Przeprowadź WOLNO wizualizację i pytania do formy. Rozpoczęcie i zakończenie czasu na odpowiedzi uczestników spotkania sygnalizujesz dzwonkiem/gongiem/kołatką,

Wyobraźcie sobie, że jesteście w pracowni garncarza. Na środku stoi koło garncarskie a obok niego krzesło na którym siedzi człowiek, który obraca mokrą glinę na kole. Popatrz, jak jego dłonie formują tę glinę. Zobacz, jak palce Garncarza zdobią naczynie. Szczególnie zauważ, że od Garncarza zależy każdy szczegół naczynia.

Przypatrz się Garncarzowi. Zobacz jego brudne i spracowane ręce. To jest ktoś, kto się stara, kto pragnie z ziemi zrobić coś pięknego. Nie chce zamienić błoto w coś cennego. Garncarz bierze glinę i lepi z niej to, co potrafi najpiękniejszego.

Ty jesteś garncarzem. Gлина to Twój los, twoje życie uszlachetniane przez Twoje ręce czyli przeżycia, naukę, szlifowanie charakteru. Gлина musi być miękka, urobiona, nawodniona aby garncarz mógł coś z nią zrobić. Popatrz na swoje życie, jak je kształtowałeś, jak byłeś kształtowany przez innych?

Cechą gliny jest to, że jest kuchnia. Bardzo łatwo ją uszkodzić. Ale glinę można kleić. Możesz garnek naprawić. Te pęknięcia to nasze poranienia, braki.

Wypowiedzi uczestników kuźnicy będą jedynie osobistymi refleksjami. Nie mogą być komentowane przez innych uczestników formy. Szukanie odpowiedzi w postaci refleksji uczestników może trwać 30-40 minut. Warto formułować pytania wprost do odbiorcy np. *A Ty, Kiedy byłeś, Gdy robisz* itp.

W kuźnicy możesz dodatkowo użyć piosenkę Jacka Kaczmarskiego *Przyczynek do legendy o św. Jerzym*, znajdziesz ją m.in. na YouTube oraz www.kaczmarski.art.pl oraz poniższe cytaty:

Być świętym bez Boga - oto jedynie prawdziwy problem, jaki znam.

Albert Camus

Człowiek dla człowieka winien być rzeczą świętą.

Seneka Młodszy

Świętość wydaje się celem trudnym, osiągalnym tylko dla ludzi zupełnie wyjątkowych albo dla tych, którzy odrywają się całkowicie od życia i kultury danej epoki. W rzeczywistości świętość jest darem i zadaniem zakorzenionym w chrzcie i bierzmowaniu, powierzonym wszystkim członkom Kościoła w każdej epoce. Jest darem i zadaniem dla świeckich tak samo jak dla zakonników i kapłanów, w sferze prywatnej, tak jak w działalności publicznej, w życiu zarówno jednostek, jak rodzin i wspólnot.

św. Jan Paweł II

Relikwiarz w kształcie krzyża harcerskiego z relikwią Druha Wicka □

Heroiczność czy głupota?

Przedyskutujcie postawę Druha Wicka w obozie koncentracyjnym. Rozpocznij dyskusję od przeczytania poniższego fragmentu notki biograficznej.

Gdy w latach 1944-45 panowała w obozie epidemia tyfusu, mimo strachu ks. Frelichowski organizował pomoc chorym. Baraki zarażonych odizolowane były od reszty obozu drutem kolczastym oraz wzmocnionymi strażami, aby nikt się z stamtąd nie wydostał. Ludzie skazani byli na śmierć. Ks. Wincenty, jednak, przekradał się do chorych, niósł pomoc, pociechę, dobre słowo, posługę kapłańską. Niestety zaraził się ta choroba i zmarł 23 lutego 1945r, krótko przed wyzwoleniem obozu.

Pytania pomocnicze:

- ✚ Czy ma sens ciągle pomaganie?
- ✚ Czy jest dobra-pomoc a czym zła-pomoc?
- ✚ Czy narażanie się na śmierć lub chorobę było roztropne?
- ✚ Czy znacie inne osoby, które poświęciły całe swoje życie w służbie drugiemu człowiekowi (Matka Teresa z Kalkuty; Adam Chmielowski)?

SZCZEP • HUTFIEC

Propozycja wspólnego czuwania dla szczepów i hufców

Czowanie z Druhem Wickiem

Materiał sporządzony dla potrzeb harcerskiego czuwania *Druh Wicek. Harcerz-instruktor w orszaku świętych* podczas peregrynacji relikwii w Chorągwi Łódzkiej ZHP z okazji 100. rocznicy urodzin bł. ks. phm. S. W. Frelichowskiego.

Materiał ten może być wykorzystany do kominka, czuwania i wielu innych form mających na celu wprowadzenie uczestników w chwilę zadumy nad życiem Druha Wicka.

Wprowadzenie obrazu bł. Frelichowskiego

Podczas czuwania wnoszone będą do kręgu/przed ołtarz przedmioty symbolizujące etapy życia Druha Wicka.

Piosenka: *Druhu Wicku*

Narrator 1: Dnia 7 czerwca 1999 roku Papież Jan Paweł II w Toruniu ogłosił beatyfikację ks. phm Stefana Wincentego Frelichowskiego, dwa lata później polscy biskupi ogłosili Go patronem Polskiego Harcerstwa. Dlaczego właśnie jego? Kim był ten nasz patron? Ten harcerz-instruktor?

Narrator 2: Urodził się 22 stycznia 1913r w Chelmży. Był fajnym, żywym chłopakiem, ciekawym świata, wesołym, który lubił płać figle. Od najmłodszych lat był ministrantem, a służenie do Mszy traktował jako wyróżnienie i nigdy tego obowiązku nie zaniedbywał.

Narrator 1: Wstąpił do szkolnej II drużyny im. Zawiszy Czarnego.

Przyrzeczenie Harcerskie złożył 6 czerwca 1928r. Był zastępowym, a później drużynowym. Jako drużynowy zabierał drużynę na wycieczki krajoznawcze. Stopień podharcmistra zdobył w r.1934.

Wprowadzenie rogatywki harcerskiej i zawieszenie jej na rogu obrazu.

Piosenka: *Harcerskie ideały*

Narrator 2: 16 stycznia 1930 roku Wicek umieszcza taki wpis w swoim pamiętniku: [...] *wierzę mocno, że państwo, którego wszyscy obywatele byłiby harcerzami, byłoby najpotężniejsze ze wszystkich. Harcerstwo bowiem, a polskie szczególnie, ma takie środki, pomoce, że kto przejdzie przez jego szkołę, to jest typem człowieka, jakiego nam teraz potrzeba. A już najdziwniejszą, ale najlepszą jest idea harcerstwa. Wychowanie młodzieży przez młodzież. I ja sam, jak długo tylko będę mógł, co daj Boże, aby zawsze było, będę*

harcerzem i nigdy dla niego pracować i popierać go nie przestanę. Czuwaj!

Piosenka: Harcerska dola

Narrator 1: Szukając swego miejsca w życiu dorosłym, zastanawiając się nad tym, kim ma być, wybrał kapłaństwo. Ale nie była to dla niego łatwa decyzja. Żał mu było zostawiać drużynę, przyjaciół, dziewczynę...

Narrator 2: W seminarium w Pelplinie nie stracił kontaktu z harcerstwem - prowadził klerycki krąg instruktorski. Zawsze starał się dobrym przykładem zachęcać kolegów do pracy nad sobą, zwalczania wad. Po sześcioletnich studiach 14. marca 1937 roku został wyświęcony na kapłana.

Wprowadzenie kapłańskiej stuły i powieszenie jej na rogu obrazu.

Piosenka: *W lekkim powiewie*

Narrator 1: Ludzie wręcz lgnęli do księdza Frelichowskiego. Jako harcerz miał szczególne podejście do dzieci i młodzieży, organizował biwaki, podchody, wycieczki. Był księdzem bliskim, nie tylko stojącym przy ołtarzu. Świadczył o Bogu całym swoim życiem.

Narrator 2: Po wybuchu II wojny światowej 7 września 1939r. zostaje aresztowany jako szczególnie niebezpieczny dla okupanta, za swoją harcerską działalność. Od razu stara się nieść pomoc i pociechę współwięźniom, szczególnie chorym i słabym.

Narrator 1: Swoją służbę Bogu i bliźnim kontynuuje w kolejnych obozach. Wszędzie po kryjomu organizuje modlitwy, słucha spowiedzi, nawet odprawia Msze Świętą. Dachau było ostatnim miejscem pobytu druha Wicka. Za posiadanie książeczki do

nabożeństwa, medalika czy różańca groziły okropne kary. On jednak, nie zważając na to, jeszcze intensywniej pełnił swoją kapłańską posługę. W swoich modlitwach obejmował pamięcią zmarłych i tych, którzy załamywali się.

Piosenka: *Szare szeregi*

Narrator 2: Gdy w latach 1944-45 panowała w obozie epidemia tyfusu, mimo strachu Ks. Frelichowski organizował pomoc chorym. Baraki зараżonych odizolowane były od reszty obozu drutem kolczastym oraz wzmocnionymi strażami, aby nikt się z stamtąd nie wydostał. Ludzie skazani byli na śmierć. Ks. Wincenty, jednak, przekradał się do chorych, niósł pomoc, pociechę, dobre słowo, posługę kapłańską. Niestety zaraził się tą chorobą i zmarł 23 lutego 1945r, krótko przed wyzwoleniem obozu. Jego śmierć napełniła więźniów wielkim smutkiem i żalem.

Wprowadzenie i zapalenie znicza.

Piosenka: *Zielony płomień*

Narrator 1: Po jego śmierci zdarzyła się rzecz niezwykła. Więźniowie poprosili o możliwość oddania publicznej czci jego zwłokom. Władze obozowe się na to zgodziły. Jeden z więźniów tak to opisuje:

Narrator 2: W milczeniu i nabożnym, modlitewnym skupieniu przesuwali się przez kostnicę tłum więźniów. Szli młodzi i starzy. Szli Polacy i cudzoziemcy. Znali go wszyscy. Popłynęła wówczas w jego intencji niejedna modlitwa gorąca do Stwórcy, niejedna łza szczerego żalu spłynęła po policzku. Odszedł kochany, święty Kapłan. Odszedł człowiek, który swe

życie złożył na ołtarzu miłości i miłosierdzia względem bliźniego i jego nieśmiertelnej duszy.

Narrator 1: Teraz każdy z was może oddać hołd temu niezwykłemu człowiekowi. Jeśli ktoś czuje potrzebę modlitwy, skupienia bądź zwykłego gestu oddania naszemu patronowi

honorów, może od osoby stojącej przy relikwiach wziąć świecę i zapaloną postawić pod obrazem.

Piosenki: *Druhu Wicku; Dym z Jałowca; Płomienie*

Modlitwa harcerska

Modlitwa Druha Wicka

Być prawdziwym harcerzem.

Nie jestem tym, jakim powinienem być i chciałbym być, ale nie mam do tego chęci. Dziś w największej depresji ducha piszę te słowa. I strząsnąć się chcę z tego stanu, w którym jestem. Wyrwać się z niego. Stać się człowiekiem, być użytecznym. Siły moje tego nie dokonają. Ale w najgłębszej pokorze, klękam dziś przed Tobą Boże. Odczuwam w całej pełni nicość i ułomność moją. Zwracam się do Ciebie, któryś mnie takim stworzył i który mnie prowadzisz. Boże, wyzwól mnie z tego stanu, w jakim dziś jestem. Chcę być innym. Chcę być prawdziwym harcerzem. Postępować tak w życiu, jak mi nakazuje myśl i sumienie. Daj mi Twą łaskę. Ja z nią współdziałać będę i po harcersku wydobyć się chcę z tego upadku duchowego. Daj mi poczucie wartości. Ale nie tylko sugestywne poczucie, lecz chcę prawdziwą wartość w sobie wyrobić. Boże, zupełnie się w ręce Twoje oddaję. Daj mi krok po kroku iść w górę. Święty Jerzy pomóż mi odnieść zwycięstwo nad samym sobą.

Amen.

Modlitwa o łaski za wstawiennictwem Druha Wicka

Wszechmogący i miłosierny Boże, Ty nam dajesz pasterzy według serca swego, uzdalniając ich do ofiarnej miłości na wzór Jezusa Chrystusa, Dobrego Pasterza. Napętniony taką miłością, Ksiądz Stefan Wincenty Frelichowski uczestnik cierpień Chrystusowych, poniósł męczeńską śmierć w służbie braciom, którzy doznali ogromu krzywd, bólu i opuszczenia. Idąc ciemną doliną, zła się nie uląkł, lecz mężnie zło dobrem zwyciężał. Racz, Panie, za wstawiennictwem Błogosławionego Stefana Wincentego, udzielić mi łaski....., o którą pokornie Cię proszę. Spraw również w swej dobroci, aby ten heroiczny świadek miłości pasterskiej rychło dostąpił chwały Świętych. Który żyjesz i królujesz na wieki wieków.

Amen

Piosenki o Druhu Wicku

Druhu Wicku

1. Wszystko co miałeś, życie i chleb,
oddać pragnąłeś, by szczęście mieć.
Nie chciałeś wiele by w pełni żyć,
na twardej pryczy umiałeś śnić.

ref.:

Tu na rozstajach, na ziemskich szlakach
wschodem słońca nowe dni płoną.
Wiedz, że my zawsze jesteśmy z tobą,
Druhu Wicku! Tyś naszą drogą.

2. Umiałeś dostrzec w człowieku to,
co w nim najlepsze nie samo zło.
Swoją pokora walczyłeś dzielnie,
rękami twymi Bóg zbawiał ziemię.

3. Dręczyły Ciebie problemy te,
Z którymi młodzież boryka się.
Wiedziałeś jednak, jak nie dać się,
walczyć wciąż z sobą, choć ciężko jest.

4. Prowadź nas prosto do nieba bram,
ścieżką harcerską przez łąkę, las.
W wieczornej wiatrce zerkaj płomieniem,
bądź nam patronem, bądź przyjacielem.

Stefan-Wincenty

1. Zamieszkaj Druhu znów pod namiotem,
i przy ognisku wraz z nami siadź,
a zapatrzony w lot iskry złotej
naszym rzecznikiem u Pana bądź.

ref.:

Błogosławiony, czuwaj nad nami
Patronie naszych niełatwych dróg.
Po całym świecie bądź z harcerzami,
jak w ziemi ojców świątynny próg.

2. Harcerz-instruktor w orszaku świętych
przepiękny przykład, jak godnie żyć.
Jest dla nas wzorem - Stefan Wincenty -
jak się radować i lepszym być.

3. Jest ku świętości najprostsza droga
służyć bliźniemu ze wszystkich sił,
kochać przyrodę, Ojczyznę, Boga
jak On to czynił, gdy wśród nas był.

ZET-HAP

1. Harcerstwo ma idee swe, druh Wicek mówił aby żyć.
Miłością tak, by nie bać się. Pracować, służyć, ciągle być
gotowym by przez życie biec, przeganiać chmury naszych trosk.
A kiedyś, gdy wspomnimy dziś – niczego nie żałować, bo:

ref.:

ZET – HAP! To właśnie my – nieugiętą mamy wolę
ZET – HAP! Pokonam dziś swe słabości, bo ja wolę
ZET – HAP! Już zawsze żyć służąc Bogu i Ojczyźnie chcę.

2. Zastanów się, jak wiele już w swym życiu przeżyłeś chwil.
Wszystko z siebie daj byś zostawił ślad, wyrzył go w sercach młodych dusz.
Wciąż zmieniaj się, do przodu gnaj ile ci tylko starczy sił.
I mówię ci, że gdzie twój skarb tam będzie zawsze serce twe.

Zespół Wychowania Duchowego i Religijnego ChŁ ZHP

W wielu chorągwiach działają zespoły mające na celu udzielanie pomocy środowiskom harcerskim w wychowaniu duchowym i religijnym. W naszej chorągwi od wielu lat działa Zespół Wychowania Duchowego i Religijnego, który wskazuje metody i przykłady pracy z wychowaniem duchowym i religijnym w drużynach, w tym organizuje warsztatów z zakresu wychowania duchowego i religijnego dla instruktorów Chorągwi Łódzkiej. Organizuje akcje związane z wychowaniem duchowym i religijnym, m.in. Festiwal Kolęd, Betlejemskie Światło Pokoju, debaty z cyklu *Tańczący z myślami* oraz harcerskie Msze Święte.

Członkowie zespołu służą pomocą i materiałami, które pomogą drużynowym zorganizować zbiórkę. Warto odwiedzić stronę internetową Zespołu Wychowania Duchowego i Religijnego GK ZHP www.silniduchem.zhp.pl na której prócz bieżących informacji i artykułów można znaleźć gotowe konspekty zajęć.

www.facebook.com/zwdir.chl

www.twitter.com/zwdir

Spis treści

Druhno Drużynowa, Druhu Drużynowy!	5
Bł. ks. phm. Stefan Wincenty Frelichowski	7
Bank pomysłów	9
Propozycja dla zuchów	11
zuchów	11
Propozycja dla harcerzy	14
Sprawności dotycząca Patrona Polskich Harcerzy	14
Propozycja dla harcerzy starszych	24
Projekt starszoharcerski	27
Propozycja dla wędrowników	29
Propozycja wspólnego czuwania dla szczepów i hufców	34
Piosenki o Druhu Wicku	36
Modlitwa Druha Wicka	37
Modlitwa o łaski za wstawiennictwem Druha Wicka	37
Zespół Wychowania Duchowego i Religijnego Chł ZHP	40

